

בהירות

דפי

עיקרי נושאים | ראשי פרקים | סימנים - שינון והבהרת דפי הגמרא

מסכת סנהדרין דפים ב-ד, הדף היומי לשבוע של פרשת וישב שנת ה' אלפים תשפ"ה

סנהדרין
ב

ראשי פרקים

דיני ממונות בשלשה. ב"ד של: 3, 23, 71. מוציא שם רע (2). מכות (2). עיבור החודש/שנה, ערכין, נפשות. שור הנסקל, זאב ארי דוב (2). 70-71. עדה שופטת/מצלת. עוד ג' 120-230. גזילות וחבלות? רבי אבהו: מה הן קתני וצריכא. א"צ ג' א"צ מומחזין. עירוב פרשיות, משום דרבי חנינא.

עיקרי נושאים

מספר הדיינים בדיני ממונות/נפשות ועוד. ב"ד שקול. גזילות וחבלות - מה הן או תרתי קתני <

סימנים

[דפ ג] ב"ד בשלשה, בעשרים ושלשה, בשבעים ואחד; [בפ ג] בהמה בעשרים ושלשה; ב"ד - מספךם.

סנהדרין
ג

ראשי פרקים

שלא תנעול דלת. רבא: תרתי קתני. ר"א בריה דרב איקא: משום יושבי קרנות. איכא בינייהו שמואל, שנים שדנו. נזק וחצי נזק, קנסא/ממונא, אינו משתלם מראש. ג' מנלן? ר' יאשיה: ג' אלוהים. ר' יונתן: אין דורשין תזילות, שופט/אלוקים, ב"ד נוטה? כר"י 70, לנטות בנפשות, מק"ו. רבי 5? שיגמר הדין, משעת אסיפה/שפיטה/קריבה, ירשיעון/ירשיעון.

עיקרי נושאים

מה"ת די ביחיד מומחה. למה תני חצי/נזק? שלשה דיינים מנלן ובמה חולקים ר' יאשיה/יונתן.

סימנים

[בפ ג] שלשה שלשה למה לי [שי הסימנים]; [בפ ג] גזילות וחבלות בשלשה; [בפ ג] גמר דין בשלשה; פלגא ניזקא קנסא או ממונא.

סנהדרין
ד

ראשי פרקים

יש אם למקרא. יולדת נקיבה: שבעים/שבועיים. דם מזבח: קרנת/קרנות. דפני סוכה: בסכת/בסוכות. דם ממת: נפשת/נפשות. בשר בחלב: בחלב/בחלב? כו"ע למקרא. ירשיעון אלהים אחרוני/דהאיך. לא פליגי רבנן עליה. ב"ה: וכפר, מפני הדין. ר"ש ורבנן: סכא לא/בעי קרא. ר"ע ורבנן: נפשו תרתי/דעלמא. תפילין לטטפת? מח' רק דשני ממסורות. יראה/יכאה? דרך בישול אסרה תורה.

עיקרי נושאים

כמה מחלוקות שתלוי ביש אם למקרא/מסורות וראיותיהן. כי הדדי נינהו? לימוד מיוחד לבשר בחלב.

סימנים

דכו"ע יש אם למקרא; [גפ ד] דכי הדדי נינהו; דרך בישול אסרה תורה; [בפ ד] ד' קרנות לזריקת דם; [בפ ד] דמים למטה דמים למעלה; [בפ ד] דנים בחוץ דנים בפנים.

"יוסיף אומן הרבה בתורה, ללמוד איזה דפים מש"ס בכל יום, ולחזור עליו בלי פלטל הנהוג, רק להכניסו לקיומם..." - שו"ת חתם סופר, יורה דעה, סי' קנה

'דפני בהירות', מה הם?

שלימה, או ביטוי יפה ונדיר שעל ידו יזכרו את דברי הגמרא. קו מתחת לתיבה, כוונתו שזה לשון תחילת משנה חדשה בדף, או שרצינו להדגיש את האות או התיבה. סימן / כוונתו פעמים ל'או' (כך **או** כך) ופעמים נכתב במקום וי"ו החיבור (זה וזה).

בהעברת עין-חזה על דברי ראשי פרקים בזכרים בס"ד בסוגיות, בשיטות, בטעמים, בנושאים ובהמשך השקלא וטריא. כך חוזרים על כל הדף בכמה רגעים: בעת הליכה בדף, לפני השינה, או מזמן לזמן במקום קצוב - שאם ישאלך אדם, אל תגמגם.

מדור שלישי: **סימנים**. כשמו כן הוא, סימנים לכל דף לזכור את עיקרי הדברים המובאים בו. מצאנו כבר אצל חכמינו ז"ל במסכתות הש"ס שציינו סימנים לזכור את הסוגיא או השיטות, הרבה גדולי ישראל השתמשו בסימנים כעין אלו לחזור ולזכור את דפי הש"ס, ותלמידי חכמים - אף בדור האחרון - משתמשים הרבה בסימנים והעידו על גודל התועלת שיש בה.

כשמזדמנות כמה דקות פנויות, ועוברים במהירות על 'סימנים' של מסכת שלימה - יש לאדם שליטה מליאה בחומר הדפים, בהירות בנושאים, ועוד והוא העיקר: זה נותן סיפוק עצום שמרגישים במוחש את ה'ותלמודו בידו'.

יש הרבה דרכים ומהלכים לסמן סימנים. פעמים בראשי תיבות, פעמים אף ברמז קל; פעמים הסימן מזכיר את עיקר הסוגיא שבדף ופעמים בזכרים מזה על ידי דבר צדדי; יש סימנים קלים לזכור ויש סימנים שצריך לשנן היטב; סימנים מסוימים הם מעצם לשון הגמרא ופעמים רק תוכן הדברים.

בכל דף צוינו כמה סימנים. לרוב, הסימן הראשון מסכם את כל הדף והוא קל לזכירה. אחר כך מובאים שאר הסימנים. אנו מציעים ללומדים סימנים אלו רק כמראה מקום, וישמע חכם ויסיף לקח.

והי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

צימאון אדיר שולט ב"ה אצל כלל-ישראל ללמוד, לחזור, לשנן ובעיקר לידע ולזכור מסכתות שלימות בש"ס; לא רק כדי לקיים את מצות לימוד התורה, אלא כדי לקיים בהידור רב את מצות 'דיעת' התורה - שכפי המבואר בריש הספר הקדוש 'תניא' היא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה, ואף נגד מצות לימוד התורה, שהיא עצמה כנגד כולם אברכים ובעלי-בתים גוזלים מזמנם היקר ולומדים מדי יום את הדף היומלי בהתמדה רבה ואף נבחנו על הדפים מדי חודש בחודשו. כדי לזכור את הדברים וכדי שהם יהיו 'מחודדים בפין' חוזרים עליהם הרבה פעמים, לא רק לפני הבחינה, ומוסיפים וחוזרים על חזרתם כדי לזכור את הדברים הדק היטיב למען יעמדו ימים רבים.

אך לעיתים קרובות כואב הלב להבחין לאחור כמה זמן, שלא נשאר בידי הלומד הרבה. מה אפשר לעשות כדי שהדברים ירשמו בלב פנימה וישארו חקוקים לעד? עצת גדולי ישראל: אם לאחור הלימוד יש בהירות - יודעים בבירור מה אומרת לנו הסוגיא וזוכרים עיקרי הנושאים שבדף - אז יש סיעתא דשמיא מיוחדת לזכור.

כדי להבהיר את הדפים, מגישים אנו לפני קהל הלומדים החשוב **דפי בהירות**, שבהם שלושה מדורים שיעזרו לחזור, לשנן ובעיקר להבהיר את דברי הגמרא ובכך לקנות את הדברים בקניין נצחי.

מדור ראשון: **עיקרי נושאים**. בכמה מילים בודדות ותמציתית - תמיד בדף קצרה - מובאים עיקרי הסוגיא והנושאים המרכזיים שבדף. סוגיא שמתחילה בדף הקודם, נסמן לפנייה > וסוגיא שנמשכת גם בדף הבא, נסמן לאחריה <. דברים צדדיים, טעמים, סברות ושיטות - בדף-כלל אינן נזכרים.

מדור שני: **ראשי פרקים**. כמה שורות על כל דף בהן יצוינו ראשי פרקים בעיקרי הדברים שנשנו בו. במקומות שיש כמה שיטות, כמה טעמים או כמה נושאים כתבנו מספר בתוך סוגריים כזה (2) או כזה (3).

פעמים כתבנו רק תיבה אחת שמזכירה סוגיא